

Penktadienis
2018 m. rugsėjo 7 d.

13:00
Dalyvių registracija, kava

13:30
Konferencijos atidarymo žodis

I sekcija
Karas ir visuomenė: priegios ir kontraversijos
Moderatorius RIMANTAS MIKNYS (Lietuvos istorijos institutas)

14:00 – 14:30
ČESLOVAS LAURINAVIČIUS (Lietuvos istorijos institutas)
Lietuviškos autorefleksijos raida XX a.: nuo politinės tautos per etnografinę tautą pilietinės tautos link

14:40 – 15:10
ALVYDAS NIKŽENTAITIS (Lietuvos istorijos institutas)
Praeities įvykių vieta informaciniuose karuose

15:20 – 15:50
DEIVIDAS ŠLEKYS (Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija; Vilniaus universitetas)
Ar lietuviai vis dar karių tauta? Lietuviška karo mintis XX a. pirmoje pusėje

16:00 – 16:30
ALDIS GEDUTIS (Klaipėdos universitetas)
„Šlovinkit Viešpatį ir atsiųskit šaudmenų“: muzika, propaganda ir karas

Aptarimas, diskusija

Šeštadienis
2018 m. rugsėjo 8 d.

II sekcija
Karas ir visuomenė baltų kultūrose ir Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje
Moderatorius JONAS VAIČENONIS (Vytauto Didžiojo universitetas)

10:00 – 10:30
VYKINTAS VAITKEVIČIUS (Klaipėdos universitetas)
Karas baltų mitologijoje ir kultūroje

10:40 – 11:10
MANVYDAS VITKŪNAS (Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija)
Karas baltų genčių visuomenėse

11:20 – 11:50
MARIUS ŠČAVINSKAS (Klaipėdos universitetas)
Vokiečių ordino karo su baltais vaizdiniai remiantis rašytiniais ir ikonografiniais šaltiniais

Kavos pertrauka

12:30 – 13:00
DOVILĖ TROSKOVAITĖ (Vilniaus universitetas)
Kario vaizdinys kaip istoriografinė problema karaimų migracijos į Lietuvos Didžiąją Kunigaikštystę (XIV a. pab. – XV a. pr.) kontekste

13:10 – 13:40
VALDAS RAKUTIS (Klaipėdos universitetas)
Lietuvos visuomenės ir kariuomenės transformacijos 1787–1794 metų pokyčių kontekste

13:50 – 14:20
VIRGILIJUS PUGAČIAUSKAS (Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija; Lietuvos istorijos institutas)
Civiliai Lietuvos gyventojai XIX a. karinių konfliktų metu

Aptarimas, diskusija

15:00
Pietūs

Sekmdienis
2018 m. rugsėjo 9 d.

III sekcija
XX a. pirmosios pusės karų iššūkiai ir Lietuvos visuomenė
Moderatorius VALDAS RAKUTIS (Klaipėdos universitetas)

9:00 – 9:30
HEKTORAS VITKUS (Klaipėdos universitetas)
Žydų įvaizdis lietuviškajame diskurse Didžiojo karo (1914–1918) metais

9:40 – 10:10
LINA KASPARAITĖ-BALAIŠĖ (Vytauto Didžiojo universitetas)
Lietuvos kariuomenės kovinio rengimo reprezentavimas visuomenei XX a. 3–4-uju dešimtmečiais

10:20 – 10:50
KĘSTUTIS KILINSKAS (Vilniaus universitetas)
Karinės ir politinės valdžios santykiai 1935–1940 m.: ryšiai, ambicijos ir neįvykęs perversmas

Kavos pertrauka

11:20 – 11:50
SAULIUS KAUBRYS (Vilniaus universitetas)
Lietuvos vokiečiai Antrojo pasaulinio karo išvakarėse: kolektyvinės elgsenos variacijos

12:00 – 12:30
DAINIUS NOREIKA (Vilniaus universitetas)
Lietuvos partizanų (1944–1953 m.) socialiniai tipai

12:40 – 13:10
SILVA POČYTĖ (Klaipėdos universitetas)
Klaipėdos kraštas po 1945 m.: kodėl ir kaip kūrėsi naujoji pokario visuomenė?

Apibendrinimas, diskusija
RIMANTAS MIKNYS, JONAS VAIČENONIS, VALDAS RAKUTIS

Uždarymo žodis

14:00
Pietūs

Diskutuoti aktualiais klausimais ir dalytis savo naujausių tyrimų rezultatais bei išvalgomis Lietuvos karo istorikai į Nidą renkasi jau antrą kartą. Pirmasis mokslinis seminaras „Teisė sukilti“, kuriame pranešimus skaitė devyni Lietuvos ir Lenkijos mokslininkai, Nidoje vyko 2016 m. rugsėjo 16–17 d. 2018 m. mokslinė konferencija „Karas ir visuomenė“ organizuojama tikintis, kad karo istorikų susitikimai Lietuvos pajūryje rudenį taps tradicija.

2018 m. Lietuvoje minime valstybingumo atkūrimo šimtmetį. Bet 1918-ieji svarbūs ir tuo, kad tais metais buvo atkurta Lietuvos kariuomenė, o į kraštą įsiveržė Raudonoji armija. Prasidėjo egzistencinės kovos periodas, kuris baigėsi 1920 m. prie Širvintų ir Giedraičių bei 1923 m. Klaipėdos krašto prijungimu. Konferencija skiriama moderniojo valstybingumo ir modernios Lietuvos kariuomenės šimtmečiams, tačiau temiškai apima gerokai platesnį chronologinį lauką: nuo baltų genčių iki informacinių karų.

Karo istorija – tai ne tik mūšių analizė ir tai kur kas daugiau nei kariuomenių ir karų analizės. Dažnai karo istorikai susitelkia į karą ir imasi analizuoti kariuomenių veiksmus, jų aprūpinimą, judėjimą, strategijas ir taktikos klausimus. Bet esmių esmė yra tų karų ir kariuomenių poveikis visuomenėms, kaip šie procesai paveikė ir veikia visuomenių kaitą, kokias suformuoja patirtis ar stereotipus, kokią poveikį daro dar ilgus dešimtmečius po karo. Tikimės, kad konferencija „Karas ir visuomenė“ padės giliau pasinerti į šių platų tyrimų lauką.

Programoje numatyta 16 pranešėjų – kone dvigubai daugiau nei 2016 m. Tai socialinių ir humanitarinių mokslų atstovai: istorikai, politologai, filosofai. Be to, tikimės, kad renginyje, kaip klausytojai ir diskutantai, dalyvaus apie dvi dešimtys istorijos doktorantų.

Konferencijos rengėjai:

Konferencijos partneriai:

2018-ųjų karo istorijos skaitymai
Karas ir visuomenė

Mokslinė konferencija

2018 m. rugsėjo 7–9 d.
Neringos miesto savivaldybės salė
(Taikos g. 2, Nida)

KONFERENCIJOS PROGRAMA